

BÖLÜM 19

DİYABETES MELLİTUSUN KUTANÖZ BULGULARI

Kübra YÜCE ATAMULU¹

GİRİŞ

Diyabetes mellitus (DM), ciddi morbidite ve mortalitelere neden olan, görülme sıklığı son yıllarda artış gösteren, dünya çapında yaygın bir halk sağlığı problemi (1). Diyabetik hastalarda DM'ye bağlı kutanöz bulgular %30-79 oranında bildirilmiştir. Diyabetes mellitus ilişkili kutanöz hastalıklar çok çeşitli olup, benign tablolardan hayatı tehdit eden durumlara kadar geniş bir aralıkta görülebilir. Benign hadiseler bile, altta yatan DM'nin bir habercisi veya kötü kontrollü DM'yi yansıtabileceğinden, hastalığın tanı ve tedavisi açısından büyük rol oynamaktadır (2). Diyabetik hastalarda glisemik kontrol, DM ilişkili kutanöz hastalıklarla doğrudan ilişkilidir (3). Hemogloblin A1C (HbA1C) değerinin 8 mmol/ ml'nin üzerinde olan hastalarda kutanöz semptomlara, 8 mmol/ml' den düşük olanlardan daha sık rastlandığı kaydedilmiştir (4).

Diyabetes mellitus ve komplikasyonlarının patogenezi kompleks ve multi-faktöriyeldir. Hiperglisemi DM'de başrol oynamaktadır. Yüksek kan glikozunun keratinosit ve fibroblast fonksiyonları üzerinde doğrudan etkisi bulunmaktadır (5). Ayrıca hiperglisemi, proteinlerin, lipidlerin ve nükleik asitlerin enzimatik olmayan glikasyonunu artırarak glikasyon son ürünlerinin üretiminin artmasına neden olur. Glikasyon son ürünleri kutanöz yapıyı ve fonksiyonu değiştirir.

¹ Uzm. Dr., Sağlık Bilimleri Üniversitesi Kayseri Şehir Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Deri ve Zührevi Hastalıklar Kliniği, kbrayce@yahoo.com.

KAYNAKLAR

1. Sanches MM, Roda Â, Pimenta R, et al. Cutaneous Manifestations of Diabetes Mellitus and Prediabetes. *Acta Med Port.* 2019 Jun 28;32(6):459-465. doi: 10.20344/amp.10738. PMID: 31292028.
2. Hines A, Alavi A, Davis MDP. Cutaneous Manifestations of Diabetes. *Med Clin North Am.* 2021 Jul;105(4):681-697. doi: 10.1016/j.mcna.2021.04.008. PMID: 34059245.
3. Karadag AS, Ozlu E, Lavery MJ. Cutaneous manifestations of diabetes mellitus and the metabolic syndrome. *Clin Dermatol.* 2018 Jan-Feb;36(1):89-93. doi: 10.1016/j.clindermatol.2017.09.015. Epub 2017 Sep 8. PMID: 29241758.
4. Demirseren DD, Emre S, Akoglu G, et al. Relationship between skin diseases and extracutaneous complications of diabetes mellitus: clinical analysis of 750 patients. *Am J Clin Dermatol.* 2014 Feb;15(1):65-70. doi: 10.1007/s40257-013-0048-2. PMID: 24135944.
5. Lima AL, Illing T, Schliemann S, et al. Cutaneous Manifestations of Diabetes Mellitus: A Review. *Am J Clin Dermatol.* 2017 Aug;18(4):541-553. doi: 10.1007/s40257-017-0275-z. PMID: 28374407.
6. Behm B, Schreml S, Landthaler M, et al. Skin signs in diabetes mellitus. *J Eur Acad Dermatol Venereol.* 2012 Oct;26(10):1203-11. doi: 10.1111/j.1468-3083.2012.04475.x. Epub 2012 Feb 20. PMID: 22348239.
7. Rosen J, Yosipovitch G. Skin Manifestations of Diabetes Mellitus. [Updated 2018 Jan 4]. In: Feingold KR, Anawalt B, Boyce A, et al., editors. Endotext [Internet]. South Dartmouth (MA): MDText.com, Inc.; 2000-.
8. Bustan RS, Wasim D, Yderstræde KB, et al. Specific skin signs as a cutaneous marker of diabetes mellitus and the prediabetic state - a systematic review. *Dan Med J.* 2017 Jan;64(1):A5316. PMID: 28007053.
9. Ozhan B, Yilmaz Agladioglu S, et al. Perioral Acanthosis nigricans. *J Pediatr.* 2015 Dec;167(6):1453. doi: 10.1016/j.jpeds.2015.08.046. Epub 2015 Sep 20. PMID: 26388207.
10. Romano G, Moretti G, Di Benedetto A, et al. Skin lesions in diabetes mellitus: prevalence and clinical correlations. *Diabetes Res Clin Pract.* 1998 Feb;39(2):101-6. doi: 10.1016/s0168-8227(97)00119-8. PMID: 9597379.
11. Lipsky BA, Baker PD, Ahroni JH. Diabetic bullae: 12 cases of a purportedly rare cutaneous disorder. *Int J Dermatol.* 2000 Mar;39(3):196-200. doi: 10.1046/j.1365-4362.2000.00947.x. PMID: 10759959.
12. Alavi A, Sibbald RG, Mayer D, et al. Diabetic foot ulcers: Part I. Pathophysiology and prevention. *J Am Acad Dermatol.* 2014 Jan;70(1):1.e1-18; quiz 19-20. doi: 10.1016/j.jaad.2013.06.055. PMID: 24355275.
13. Mlinarić-Missoni E, Kalenić S, Vazić-Babić V. Species distribution and frequency of isolation of yeasts and dermatophytes from toe webs of diabetic patients. *Acta Dermatovenerol Croat.* 2005;13(2):85-92. PMID: 16324420.
14. Alavi A, Sibbald RG, Mayer D, et al. Diabetic foot ulcers: Part II. Management. *J Am Acad Dermatol.* 2014 Jan;70(1):21.e1-24; quiz 45-6. doi: 10.1016/j.jaad.2013.07.048. PMID: 24355276.
15. Saray Y, Seçkin D, Bilezikçi B. Acquired perforating dermatosis: clinicopathological features in twenty-two cases. *J Eur Acad Dermatol Venereol.* 2006 Jul;20(6):679-88. doi: 10.1111/j.1468-3083.2006.01571.x. PMID: 16836495.

16. Steinhoff M, Schmelz M, Szabó IL, et al. Clinical presentation, management, and pathophysiology of neuropathic itch. *Lancet Neurol*. 2018 Aug;17(8):709-720. doi: 10.1016/S1474-4422(18)30217-5. Epub 2018 Jul 17. PMID: 30033061.
17. Boccardi A, Shubrook JH. Cutaneous Reactions to Antidiabetic Agents: A Narrative Review. *Diabetology*. 2022; 3(1):97-107. <https://doi.org/10.3390/diabetology3010008>
18. Jedlowski PM, Te CH, Segal RJ, et al. Cutaneous Adverse Effects of Diabetes Mellitus Medications and Medical Devices: A Review. *Am J Clin Dermatol*. 2019 Feb;20(1):97-114. doi: 10.1007/s40257-018-0400-7. PMID: 30361953.